

Cercetarea în științele informării și documentării în România

Prof. Univ. Dr. Ernest Abadal

Facultat de Biblioteconomia i Documentació (Universitat de Barcelona)

abadal@ub.edu / <http://bd.ub.edu/pub/abadal>

Charles Williamson, director al publicației *The Library Quarterly*, a scris în anul 1931 textul intitulat “The place of research in library service”. A fost primul articol publicat în această revistă prin care, în felul acesta, dorea să clarifice interesul său de a disemina lucrări de cercetare în domeniul bibliotecilor și de a începe să se specializeze în alte domenii științifice recent apărute în acei ani, precum erau formarea cadrelor didactice sau comunicarea, discipline care de asemenea proveneau din profesii consolidate, dar al căror scop era de a se fundamenta în mediul academic și de a fi abordate într-o manieră științifică.

Articolul mai sus menționat descrie situația cercetării în domeniul științelor informării și documentării din Statele Unite ale Americii din acel moment, subliniind câteva dintre principalele sale caracteristici: absența revistelor specializate în care să poată fi publicate diferitele studii de cercetare, numărul scăzut al cercetătorilor, caracterul individual al lucrărilor de cercetare, oferta formativă scăzută cu privire la metodologia cercetării, inexistența unor planuri de cercetare și lipsa resurselor economice (pentru burse, proiecte etc.).

De fapt, aceste caracteristici pot fi utilizate ca indicatori de evaluare pentru a cunoaște gradul de dezvoltare al cercetării unei anumite discipline dintr-o anumită țară. Vom considera aceste caracteristici un punct de reper și le vom aplica în cazul României și, în felul acesta, vom realiza o diagnoză generală cu privire la situația actuală, oferind în același timp câteva indicii referitoare la posibile linii directe care vor conduce la îmbunătățirea cercetării în acest domeniu.

În primul rând, din punctul de vedere al revistelor științifice, constatăm că există deja un număr important de astfel de publicații specializate, precum sunt *Informare și Documentare: Activitate Științifică și Profesională*, *Revista română de istoria cărții*, sau *Revista română de conservare și restaurare a cărții*, editate de către Biblioteca Națională, dar și alte titluri semnificative ce abordează subiecte din acest domeniu cum ar fi *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*. Cu toate că este extrem de important să existe reviste

destinate mediului academic și profesional din țară, este cel puțin la fel de important ca publicarea studiilor, a cercetărilor etc., să se realizeze și în reviste internaționale pentru ca astfel să devină cunoscut și la nivel internațional modul cum evoluează domeniul în România.

În al doilea rând, numărul cercetătorilor acestui domeniu este de asemenea în creștere, fapt demonstrat și de cele 13 articole care se publică în volumul de față și având o tematică foarte variată (formarea profesională continuă, serviciile de referințe, depozitul legal, bibliotecile digitale, accesibilizarea informației și a serviciilor de bibliotecă, tehnologia RFID etc.), fapt care demonstrează un grad incipient de specializare. În ciuda acestei creșteri numerice, constatăm că în România nu este frecvent lucrul în grupuri de cercetare, o tendință generală în toate disciplinele științifice, care permite abordarea problematicii cu o mai mare profunzime și acuratețe.

În al treilea rând, existența unui program doctoral ce include și acest domeniu în cadrul Facultății de Litere a Universității din București, dar și a altor cursuri academice de specialitate, constituie o piesă-cheie pentru dobândirea metodologiei științei, acestea începând deja să producă rezultate pozitive.

Pentru a finaliza evaluarea, nu putem pierde din vedere planificarea și resursele economice. Creșterea și dezvoltarea activității de cercetare în domeniul științei informării și documentării va depinde de asemenea, în mare măsură, de crearea și implementarea de programe de sprijin pentru cercetare (burse, proiecte de cercetare etc.) care să aibă o minimă dotare economică, permițând consolidarea și dezvoltarea liniilor de cercetare care au fost inițiate. Aceasta este o acțiune care depinde în mod fundamental de administrația publică (ministere și organisme de cercetare ale țării).

În orice caz, continuitatea și calitatea care se desprind din articolele prezentate, scot în evidență o serie de cercetători foarte capabili și la curent cu noile tendințe ale domeniului științei informării și documentării și care construiesc un viitor promițător pentru dezvoltarea cercetării acestui domeniu în România.

WILLIAMSON, Charles C. The place of research in library service. În: *the Library Quarterly*, vol. 1, nr. 1 (January 1931), p. 1-17.